

1. Identifikační údaje:

Školní vzdělávací program

„At' žijeme“

Č.j. ZSTAB1654/08

ŠKOLNÍ DRUŽINA PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE
Praha 4, Táborská 45

Fakultní škola Pedagogické fakulty UK Praha
Škola je zařazena v programu SZÚ: Škola podporující zdraví

Adresa školy:

Táborská 45/421, 140 00 Praha 4 - Nusle

Tel.: 241 029 320, e-mail: skola@zstaborska.cz, web: www.zstaborska.cz

IČO: 47611456 RED-IZO: 600037321

Předkladatel:

PhDr. Bc. František Prokop, ředitel školy

Autoři a realizátoři: vychovatelé ZŠ Táborská

Zřizovatel školy:

Městská část Praha 4, Antala Staška 2059/80b, 140 46 Praha 4 – Krč

Tel.: 261 192 111, e-mail: radnice@praha4.cz, web: www.praha4.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2008

Účinnost: od 1.9.2008

Podpis ředitele školy:

1. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání podle § 118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Školní družina umožňuje žákům zejména kompenzovat jednostrannou zátěž ze školního vyučování a rozvoj znalostí při vyučování získaných. Činnosti ve školní družině rozvíjejí u žáků dovednosti, vědomosti, schopnosti, postoje i hodnoty důležité pro život. Žáci se zde učí aktivně odpočívat, relaxovat, žít s ostatními, tolerovat individualitu ostatních a spolupracovat. Prostřednictvím různých činností vychovatelky pomáhají žákům posilovat svoji osobnost, pomáhají mu se seberealizovat a dosáhnout úspěchu. Školní družina pracuje zejména se žáky mladšího školního věku. Výchovně vzdělávací program žáků mladšího školního věku nabízí žákům pestrou škálu zájmových činností, relaxačních činností a pohybových aktivit. V programu jsou také zohledněny potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2. Základní informace

Školní družina je organizační součástí základní školy. Schválená kapacita je 275 žáků. Školní družina je členěna na oddělení, ve kterém může být zařazeno nejvýše 30 žáků. Každé oddělení má svou přidělenou třídu.

Prostory školní družiny

Školní družina využívá pro svoji činnost místnost centrální družiny, potřebný počet přidělených tříd, tělocvičny, počítačovou učebnu, školní knihovnu, školní dílnu, výtvarný ateliér, školní kuchyňku, divadelní sál, venkovní školní hřiště a dvůr. Máme k dispozici také prostor pro ošetření a krátkodobý pobyt zraněného. Dále jsou využívány prostory k ukládání sportovního náčiní, výtvarných potřeb a her.

Materiální zabezpečení

Třídy, které užívá školní družina, jsou uzpůsobeny a vybaveny tak, aby účelně vyhovovaly potřebám žáků. Každá třída má odpočinkový koutek s kobercem i pracovní prostor se stoly a židlemi, aby si žáci měli - - 2 - -li kde malovat či hrát společenské hry.

K základnímu vybavení patří i společenské hry, stavebnice a jiné hračky. Centrální družina je také vybavena televizorem s videorekordérem a DVD přehrávačem, dvěma počítači s připojením na internet.

K ostatnímu vybavení patří také různé sportovní pomůcky – míče, švihadla, létající talíře, dětský baseball, skákací gumy, pálky na stolní tenis, líný tenis atd.

3. Podmínky přijetí a poplatky

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně základní školy. O přijetí žáka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje na základě zápisního lístku ředitel školy. Součástí zápisního lístku je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny podepsaný zástupci dítěte. Odhlášení z docházky je nutno provést písemnou formou.

Poplatky za školní družinu se řídí §14 vyhlášky č. 74/2005 Sb. Výši poplatků stanovuje ředitel školy. Poplatky se hradí za období září – leden a únor – červen. Po dohodě je možno platit měsíčně, a to nejpozději k poslednímu dni předchozího měsíce.

4. Personální zabezpečení

Výchovu a vzdělávání ve volném čase ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky. Všechny se každoročně účastní kurzů a seminářů v rámci DVPP.

5. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Stálé zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je součástí všech činností školní družiny. Ve školní družině je umístěna lékárnička. Vychovatelky mají nepřetržitě k dispozici telefon s kontakty na lékaře a další speciální služby a na zákonné zástupce žáků.

Žáci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se především o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na různých akcích apod.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Školní družina zajišťuje vhodnou strukturu režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu, vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků), ochranu žáků před úrazy.

Školní družina dále zajišťuje klidné prostředí a sociální klima. Vede žáky k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii, spolupráci a pomoci druhému, sounáležitosti se školní družinou a školou, respektu k potřebám jedince.

Školní družina vytváří podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy a pro spoluúčasť žáků na životě školy a školní družiny.

6. Vzdělávací obsah – cíle vzdělávání a dosažené kompetence

6.1. Konkrétní cíle vzdělávání

- Kompenzovat u žáků zátěž z běžného vyučování
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřizovat se a chápat při tom nutnost respektu dospělým a tolerance k ostatním dětem
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- Formou sociálních a komunikačních her přispívat k prevenci sociálně patologických jevů
- Vychovávat děti k respektování lidských práv
- Naučit děti efektivně odpočívat a uvolnit se, za využití rozmanitých metod relaxace
- Přiblížit dětem umění v jeho různých formách a podobách
- Vést děti k udržování tradic a úctě k národnímu a kulturnímu dědictví
- Environmentální výchova – naučit žáky myslet ekologicky, přiblížit důležitost ekologie
- Zdravá škola – vést žáky ke zdravému myšlení a zdravému životnímu stylu
- Naučit žáky pravidlům bezpečného pohybu po městě

6.2 Kompetence

6.2.1 Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

6.2.2 Kompetence k řešení problémů

Vedeme děti k poznání, že každý problém lze a je nutné řešit. Učíme používat různé varianty řešení problémů v pracovních i vztahově sociálních situacích. Vedeme k houževnatosti v případě obtíží, k přijímání zodpovědnosti za výsledek. Komunikativní kompetence

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se v něm vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší i naslouchání druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

6.2.3 Sociální a interpersonální kompetence

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

6.2.4 Občanská kompetence

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se

odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Chápe, že rozvoj a udržení těchto hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6.2.5 Kompetence k trávení volného času

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

6. Program výchovy a vzdělávání

7.1. Místo, kde žijeme, chodíme do školy

7.1.1 Naše škola

- Seznamujeme se s řádem školy a vnitřním řádem školní družiny.
- Starší děti pomáhají prvňáčkům v zažití pravidel a chodu družiny.
- Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme.
- Pátráme, co skrývají odborné pracovny a kabinety školy.
- Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje.
- Projektujeme ideální třídu, která by se nám líbila a do níž bychom rádi chodili, a návrhy výtvarně zpracujeme.
- Zdobíme školní družinu, vymýšlíme a kreslíme logo oddělení.

- Navštěvujeme školní jídelnu, zkusíme si nosit ták s jídlem.
- Hledáme ve škole nebo v jejím blízkém okolí „ukrytý poklad“ – orientační soutěž.
- Tvoříme papírový (krabicový) model školy a jejího nejbližšího okolí.
- Vyrábíme piktogramy pro oddělení školní družiny.

- Představujeme si, co bychom viděli skrytou kamerou ve třídě (při vyučování i o přestávce) – pracujeme ve skupinách nebo ve dvojicích, které dostanou čas na přípravu. Potom své scénky předvedou ostatním.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

Sociální a interpersonální, občanské, komunikativní

7.1.2 Cesta do školy

- Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás. Zaměříme se na problematická a bezproblémová místa (podchody, nadchody, cesta po silnici v místě, kde chybí chodník apod.).
- Učíme se základní dopravní předpisy pro chodce a cyklisty. Učíme se poznávat dopravní značky a jejich význam.
- Besedujeme s policistou – ptáme se na vše, co nás zajímá o možných rizicích v dopravě, a na co bychom si měli dávat největší pozor.
- Procházíme okolí školy a upozorňujeme na nebezpečná místa.
- Navštívíme dopravní hřiště a nabyté znalosti si vyzkoušíme v praxi (hrajeme si na policisty, na ukázněné a neukázněné chodce a cyklisty).
- Soutěžíme ve znalostech dopravní výchovy.
- Orientujeme se v mapě, hledáme v internetové fotomapě (najdeme náš dům, školu, cestu do školy, spojení vlakem, autobusem, tramvají apod.).

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

Sociální a interpersonální, k učení, komunikativní

7.1.3 Naše město (obec)

- Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty..).
- Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme (přírodní zákoutí, hřiště, kino, knihovna).
- Společně výtvarně zobrazujeme naše město – někdo maluje domy, jiný stromy, další sochy, atd. Vše potom vystříháme a sestavíme kolektivní výtvarné dílo.
- Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město (vesnice) – kolektivní skládanka z obrázků nebo stavebnic.

- Putujeme na určené místo podle vlastnoručně vyrobené mapky.
- Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, nejbližšímu zdravotnickému zařízení nebo ke knihovně, kudy se jde do divadla, do kina, spořitelny, banky, lékárny, do restaurací, obchodů.
- Seznamujeme se s posláním, pošty, knihovny, lékárny, nákupního centra (obchodu), spořitelny, banky, informačního střediska apod. Všechna tato střediska postupně navštěvujeme a popřípadě vyzkoušíme služby těchto institucí.
- Zajímáme se o služby v místě bydliště (oprava obuvi, čistírna, restaurace, kadeřnictví, manikúra, pedikúra apod.).

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, komunikativní, sociální a interpersonální

7.2 Aby bytí nebolelo

7.2.1 Slušné chování

- Besedujeme o „kouzelných“ slovech („děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.
- Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky (a bez nich).
- Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat za zasláné informace (navštěvujeme informační středisko obce), zeptat se, zda je volné místo v restauraci, ve vlaku, atd.
- Uvažujeme, které dárky je vhodné/nevhodné darovat při různých příležitostech kamarádům či dospělým (učíme se předávat kytici, bonboniéru).
- Besedujeme o tom, jaké chování očekávají dívky od kluků – a kluci od dívek, jaké děti od dospělých – a dospělí od dětí.
- Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností, hodnotíme naše chování ve školní jídelně.
- Čteme si další stránky ze „slabikáře společenského chování“ o návštěvě divadla, koncertu, atd.

- Hrajeme scénky s námětem „přicházíme do divadla nebo na koncert“, „opozdili jsme se“, „kdy tleskat“, „jak se chovat v divadle o přestávce“ atd.
- Jdeme společně do divadla, na koncert apod., předem si vyprávíme, co uvidíme a uslyšíme.
- Zkusíme uspořádat vlastní koncert či divadelní představení.
- Povídáme si, proč chodíme na výstavy, a ukazujeme si známé obrazy světových i našich malířů.
- Připomínáme si, jak se na výstavách chovat (vnímáme rozdíly mezi návštěvou galerie, na výstavě chovatelů a pěstitelů, na prodejní výstavě knih, elektroniky apod.).
- Chodíme na dostupné výstavy.
- Z výstavy uděláme zápis, doplníme ho výkresy a vše vystavíme na nástěnce družiny.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

Sociální a interpersonální, občanské, k učení, komunikativní

7.2.2 Zdravá hlava, zdravé tělo

- Povídáme si o prevenci různých onemocnění.
- Navštívíme knihovnu a vyhledáme si onemocnění, o kterých jsme si povídali, najdeme zejména rady, jak se jim bránit.
- Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou uškodit).
- Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.
- Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky atd.), čistotu oděvu a jeho vhodnost.
- Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.
- Připomínáme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.
- Přizveme dětského lékaře – povídáme si o rizicích špatné hygieny a nezdravého životního stylu.

- Povídáme si o péči o náš chrup.
- Přizveme si stomatologa či zdravotní sestřičku ze zubní ordinace – besedujeme o tom, jak si správně čistit zuby, co dál pro svůj chrup dělat.
- Říkáme si, jaká jsou v nemocnici oddělení, a co se tam léčí.
- Povíme si, kde je lékařská pohotovost a jak si přivolat lékařskou pomoc.
- Hrajeme si na lékaře a na pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace.
- Z encyklopedie si vypisujeme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích, a pak s těmito informacemi seznamujeme ostatní.
- Na arch balicího papíru obkreslujeme postavu jednoho z nás, a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější tělesné orgány.
- Soutěžíme v kvizu na téma „Mé tělo a jak ho znám“.
- Voda základ života – říkáme si o významu vody pro člověka – pitný režim.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

K trávení volného času, k učení, komunikativní

7.2.3 Bezpečnost

- Děti si uvědomují, jaké nástrahy mají místo, kde žijí. Upozorňujeme děti na další nástrahy, které opomenuly nebo si jich nejsou vědomy.
- Povídáme si na téma, co je to alkohol a drogy, a co mohou způsobit. Kde se s alkoholem, drogami, a věcmi s nimi spojenými můžeme setkat, a na co si dávat pozor. Proč někteří lidé propadnou drogám nebo alkoholu. Proč říct drogám a alkoholu ne!
- Besedujeme o práci příslušníků policie, a o porušování zákona (alkohol, drogy, krádeže apod.), ptáme se, jak takovému trestnému jednání předcházet.
- Navrhujeme propagační plakát s tématem „NE alkoholu a drogám“.
- Nacvičujeme chování na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu.
- Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie.

- Přizveme si příslušníka policie – besedujeme s ním o trestných činech obecně i vůči dětem, ptáme se, jak požádat dospělého o pomoc pro sebe nebo pro kamaráda v mimořádných situacích.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

Sociální a interpersonální, k trávení volného času, k řešení problémů, komunikativní

7.3 Já člověk, a lidé kolem mne

7.3.1 Rodina

- Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás.
- Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.
- Navštěvujeme pracoviště některého rodiče.
- Povídáme si o našich prarodičích.
- Zjišťujeme, kdy mají naši prarodiče jmeniny a narozeniny – připravujeme jim přáníčka.
- Čteme z knížek, v nichž se vypráví o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je, ptáme se, kde a jak žijí naše babičky a dědečkové.
- Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na řemesla, předvádíme je v malých scénkách.
- Povídáme si o naší širší rodině.
- Vzpomínáme na větší setkání našich příbuzných, vyprávíme historky z tohoto rodinného srazu.
- Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc apod.).
- Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naši rodiče, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.
- Vyrábíme dárky rodičům pro radost.

- Učíme se pro ně vázat květiny do kytice nebo sušit květiny, které potom použijeme do vazby.
- Připravujeme besídku pro rodiče, předáváme jim zhotovená přání a výrobky.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a interpersonální, občanské, k trávení volného času

7.3.2 Můj kamarád

- Sestavujeme CHARTU družiny – pravidla soužití, žebříčky hodnot apod.
- Besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl/a ..., protože...
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.
- Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády.
- Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.
- Při hře zjišťujeme, jak se známe – poznávací hry (poznáme kamaráda po hlase, hmatem, máme-li zavázané oči?).
- Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák.
- Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáme dál), nakonec vše přečteme.
- Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (ulička chvály – na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, k řešení problémů, komunikativní, občanské

7.3.3 Všichni jsme lidé (výchova k lidským právům)

- Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé.
- Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí.

- Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči, a ostatní nás navigují, kudy máme jít, se zavřenýma očima hádáme, odkud se ozývá zvuk.
- Ve dvojicích zkusíme role nevidomého a jeho průvodce.
- Zkusíme malovat ústy, tak jak to musí dělat někteří tělesně postižení lidé.
- Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice).
- Orientujeme se v prostoru – zkusíme na hřišti dojít poslepu k cíli.
- Čteme pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.
- Sbíráme obrázky a články o zemích, ze kterých pocházely přečtené pohádky, snažíme se pochopit, v čem se národy liší, v čem jsou jejich obyvatelé jiní, než my (různost národních kultur, zvyky apod.).
- Vyrábíme pohádkové masky, improvizované černošské bubínky, indiánská hrkadla, zvonkohry. Vše potom využijeme při karnevalu s motivy cizokrajných pohádek.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

Sociální a interpersonální, občanské, komunikativní

7.4 Občané Země

7.4.1 Ekologie

- Sbíráme náměty, co a jak by se dalo zlepšit v našem životním prostředí, co my sami můžeme pro životní prostředí udělat.
- Vytvoříme plakát ke „Dni Země“, popř. využijeme výsledky ankety.
- Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí, působení výfukových plynů na stromy atd.
- Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny.
- Besedujeme s ekologem, jak můžeme pomoci živé i neživé přírodě.
- Uděláme „průzkum“ koše – vysypeme koš na igelit a řekneme si, co všechno jsme mohli vyhodit do tříděného odpadu.

- Třídíme odpad do kontejnerů.
- Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo přispíváme lesu.
- Odpovídáme v kvízu na téma „co do lesa nepatří“.
- Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozují činnost člověka.
- Navštívíme botanickou zahradu. Prohlížíme si rostliny a povídáme si o nich (co potřebují k životu, jak se o ně správně starat, jaké druhy můžeme pěstovat).

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

K učení, k řešení problémů, komunikativní, k trávení volného času

7.4.2 Sláva nazdar výletu

- Jaké jsou možnosti dopravních prostředků – výtvarně znázorňujeme jednotlivé z nich.
- Co vše potřebujeme, pokud cestujeme na kole. Jaká pravidla musíme dodržovat.
- Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, metrem, tramvají, jsme v roli cestujícího, dítěte, dospělého, revizora atd.
- Vytyčíme si cíl cesty.
- Na internetu či na informacích si zjistíme spojení – možnosti volby dopravních prostředků, cenu atd.
- Domluvíme se na programu výletu.
- Uděláme si rozpočet na výlet – jízdné, vstupné, svačina apod.
- Nakreslíme si mapku, do které si zakreslíme dílčí cíle naší cesty.
- Napíšeme si seznam věcí, které budeme potřebovat.
- Před cestou si povíme o zásadách bezpečnosti a správném chování během akce.
- Vydáme se na výlet.
- Na mapce si vyznačujeme dosažené body, dokumentujeme, co jsme viděli a zažili.
- Po návratu si shrneme celý výlet – pro a proti, popřemýšlíme, kam bychom mohli jet příště.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, komunikativní, sociální a interpersonální

7.5 Ta naše kultura

7.5.1 ...co bych vědět měl...

- Co pojem kultura znamená? Jaký význam má umění a kultura pro člověka.
- Vysvětlíme dětem rozdíl mezi brakem a uměním, konzumem a kýčem.
- Povíme si, na co všechno se v tomto celku budeme soustředit.

7.5.2 ...byl jednou jeden za sedmero horami...

- Navštívíme školní (popř. městskou) knihovnu.
- Říkáme si, jakou knihu právě čteme, kdo ji napsal (jaké známe spisovatele, kteří píšou pro děti).
- Po obědě čteme na pokračování.
- Píšeme a vymýšlíme vlastní příběhy.

7.5.3 ...a namaloval husu...

- Seznamujeme se s různými technikami kreslení – vytváříme vlastní výtvarná dílka.
- Známe nějaké malíře?
- Jdeme se podívat na výstavu nebo si uspořádáme výstavu vlastní.

7.5.4 ...uplácal z hlíny Golema...

- Kde ve svém okolí máme nějakou sochu, sousoší – víme, kdo je autorem?
- Zahrajeme si na sochaře a z plastelíny či moduritu „uplácame“ vlastní sochu.

7.5.5 ...prkna, co znamenají svět...

- Povídáme si, na jakém divadelním představení jsme byli, známe nějaké herce, kteří hrají v divadle?
- Navštívíme divadelní představení.
- Připravíme si vlastní divadelní představení či navštívíme vystoupení dramatického kroužku.

7.5.6 ...na stříbrném plátně...

- Jaké známe filmy pro děti? Jaké známe filmové herce?
- Kam chodíme do kina?
- Jdeme společně do kina nebo si pustíme hezký film, na kterém se všichni shodneme.

7.5.7 ...troubit na trumpety by se nám líbilo...

- Jakou máme oblíbenou skupinu/zpěváka/zpěvačku?
- Uspořádáme si hudební odpoledne – každý představí svého oblíbeného interpreta.
- Jaké hudební nástroje známe? Umíme na některý hrát?

7.5.8 ...a teď už vím...

- Co jsme se dozvěděli během naší pouti kulturou?
- Co se nám líbilo nejvíc?
- Zhodnotíme, jaké na nás má kultura účinky.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

K učení, komunikativní, občanské k trávení volného času

7.6 Sportem k lepší náladě

7.6.1 Letní a zimní olympiáda

- Připravujeme hry a program Olympijských her, rozdělíme si role a úkoly.
- Učíme se pracovat se stopkami, metrem, upravit hřiště pro „naše účely“.
- Připomeneme si zásadu „není důležité vyhrát, ale zúčastnit se“ a „hru fair play“.
- Na připravené sportovní odpoledne zveme rodiče, prarodiče a učitele.
- Výsledky soutěží společně vyhodnotíme a vyvěsíme je na družinové nástěnce a webových stránkách družiny.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K trávení volného času, sociální a interpersonální, k řešení problémů.

7.7 Odpočíváme

- Relaxujeme na polštářích ve družině při poslechu hudby.
- Hrajeme relaxační hry.

- Čteme na pokračování a učíme se poslouchat.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku

K trávení volného času, sociální a interpersonální

7.8 Učíme se hospodařit

- Společně tvoříme příběh o pouti stokoruny, ptáme se, odkud vyšla, kam se dostala, co zažila, jak byla využita.
- Besedujeme o tom, co je plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo, energii).
- Na vycházce si všímáme cen výrobků (co bychom mohli koupit za 10, 20 nebo 50 korun, srovnáváme ceny potravin a dalšího zboží).
- V dialogu uvažujeme, jak bychom finančně ocenili naši práci.
- Vyrábíme (kreslíme, vystřihujeme) si „své“ peníze (s motivy oblíbených zvířat, květin apod.)
- Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím a děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek).
- Podílíme se na finančním plánu rodiny – sestavujeme ho za pomoci rodičů a představujeme ostatním.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a interpersonální

7.9 Naše radosti a slavnosti

7.9.1 Kuličkáda

- Na školním hřišti pořádáme soutěž ve cvrkání kuliček.

7.9.2 Drakidáda

- Vyrábíme vlastní draky.
- Za příznivého počasí vyneseme své draky k oblakům.

7.9.3 Tematická odpoledne ve zvoleném stylu

- Vymýšlíme soutěže na téma.
- Uspořádáme soutěžní a taneční odpoledne .

7.9.3 Mikulášská besídka

- Připomeneme si, kdo byl Svatý Mikuláš, a jak vznikla tradice obdarovávání.
- Připravíme si písničky, básničky a scénky s mikulášskou tematikou.
- Vyrábíme si masky čertů a andělů.
- Přivítáme čerta, Mikuláše a anděla u nás ve družině.

7.9.4 Svatojakubská noc čarodějnic

- Seznámíme se s tradicí svatojakubské noci.
- Vyrobit si masky čarodějnic a čarodějů.
- Uspořádáme slet čarodějnic.

7.9.5 Vánoční besídky

- Připomeneme si vánoční zvyky a obyčeje, tradici Vánoc u nás i ve světě.
- Vyrobit adventní věnce, ozdoby na stromeček, svíčky a vánoční přáníčka.
- Připravíme si pásmo vánočních písní a básní.
- Naučíme se připravovat a zdobit jednoduché druhy cukroví.
- Vyrábíme vlastnoručně dárečky pro rodiče, prarodiče a sourozence.
- Ozdobíme Vánoční stromek ve družině.
- Připravíme Vánoční besídku pro své oddělení a rozdáme si dárečky.

7.9.6 Masopust a Velikonoce

- Povíme si, co je masopust. Jak vznikla tato tradice, jaké jsou masopustní zvyky a obyčeje.
- Navštívíme přednášku či besedu věnovanou velikonočním zvykům.
- Uspořádáme rej masopustních masek.
- Barvíme a zdobíme velikonoční kraslice.
- Vyrábíme přání s motivy Velikonoc a jara.
- Zasadíme si obilí.

Kompetence rozvíjené v tomto tematickém celku:

K učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální, interpersonální, občanské

